

Wegwijzer met interessante info, tips en materialen

Anderstalige kinderen en nieuwkomers in het zomeraanbod van je gemeente

1. Algemene tips voor organisatoren en regisseurs van een lokaal zomeraanbod.
2. Speelplein, kinderopvang, jeugdwerk en ander vrijetijdsaanbod: tips voor organisatoren en begeleiders.
3. Zomerscholen, taalstages en onderwijs: tips voor organisatoren, begeleiders en leerkrachten
4. Interessante webinars.

1. Algemene tips voor organisatoren en regisseurs van een lokaal zomeraanbod

- Als je niet voorziet in een apart aanbod (bijv. een zomerschool of taalstage specifiek voor anderstalige kinderen en tieners), breng dan het volledige zomeraanbod in je gemeente in kaart (eigen aanbod én aanbod van partners). Op die manier geef je ouders en kinderen keuze en zorg je ervoor dat het voor je begeleiders haalbaar is om de kinderen goed op te vangen.
- Welbevinden, veiligheid en spelplezier staan voorop, alleen zo pikken kinderen taal op. Dit is belangrijk voor elk soort aanbod, ook het aanbod waarin de focus ligt op Nederlands leren.
- Zorg eventueel voor extra begeleiders/vrijwilligers en voorzie een gepaste omkadering:
  - versterk ze in hun talige begeleidershouding (via vormingen, workshops, tips ...).
  - voorzie in visueel materiaal dat ondersteunend werkt in de communicatie bijv. pictogrammen, wijsboekje, afbeeldingen ...
  - Zorg ervoor dat je begeleiders/vrijwilligers extra aandacht hebben voor:
    - ✓ warm onthaal en welbevinden
    - ✓ herkenbaarheid en nabijheid voor de kinderen (vast aanspreekpunt of buddy)
    - ✓ signalen van trauma, angst en stress: <https://www.vrijclb.be/vrij-clb-brabant-oost/traumasensitief-werken>
    - ✓ tools die helpen in de communicatie met kinderen, maar zeker ook met ouders. CTO formuleerde hierrond interessante tips in 'Drie handige vertaaltools voor de opvang van anderstalige nieuwkomers': <https://bit.ly/CTO-vertaaltools>
- Kijk verder dan de zomer en zet ook in op toeleiding naar vrijetijdsaanbod gedurende het schooljaar. Daar waar kinderen talenten kunnen ontwikkelen, leren ze ook veel taal.

2. Speelplein, kinderopvang, jeugdwerk en ander vrijetijdsaanbod: tips voor organisatoren en begeleiders

Filmpjes

- Een [video](#) van Mobile School met 6 tips voor iedereen die werkt met kinderen op de vlucht (beschikbaar in 10 talen).

Materialen

- Een [wijsboekje](#) ontwikkeld door VDS (Vlaamse Dienst Speelpleinwerk) met afbeeldingen ter ondersteuning van de communicatie. Kan overal in de vrijetijdscontext ingezet worden. Je kan dit wijsboekje als lokaal bestuur gratis bestellen t.e.m. 17 juni (1 boekje per 500 inwoners) via deze [link](#).
- [Toolbox](#) van het project Wereldspelers: feiten, tips en tricks die handig zijn als jouw vrijetijdsorganisatie aan de slag wil met jonge nieuwkomers.
- Materialen vzw 'de Rand':
  - ✓ [Speldoos met woordkaartjes vrije tijd](#)
  - ✓ [Speldoos met woordkaartjes voetbal](#)
  - ✓ [Voetbalwoordenboekje Aftrap Nederlands](#)
  - ✓ [Cd's met liedjes voor kinderen](#)
  - ✓ [Om anderstalige nieuwkomers en ouders te laten kennismaken met het Nederlands](#)

Info en tips

- [Info over meertaligheid](#) op het speelplein.
- [Toolbox](#) van het project Wereldspelers: feiten, tips en tricks die handig zijn als jouw vrijetijdsorganisatie aan de slag wil met jonge nieuwkomers.
- [Brochure](#) van het Agentschap Integratie en Inburgering en Bataljong 'Vrije tijd, ook voor jonge nieuwkomers?'. Deze publicatie bevat tips en informatie voor lokale besturen om jonge nieuwkomers zonder drempels te laten deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten.
- Tips voor een [talige begeleidershouding](#) (vzw 'de Rand).
- [Oefenkansen tijdens sportstages](#) en andere sportactiviteiten (vzw 'de Rand').

3. Zomerscholen, taalstages en onderwijs: tips voor organisatoren, begeleiders en leerkrachten

Filmpjes

- Een [video](#) van Mobile School met 6 tips voor iedereen die werkt met kinderen op de vlucht (beschikbaar in 10 talen).
- Een [filmpje van Klasse](#) 'Werken aan taal met kleuters: tips voor een rijke taalomgeving'.
- Een [filmpje van Klasse](#) 'Een ex-OKAN-leerling in mijn klas. Wat nu?'

Materialen

- Schoolmakers ondersteunt de Vlaamse zomerscholen. Op de website <https://zomerscholen.schoolmakers.be/> vind je voor organisatoren, coördinatoren, leerkrachten en begeleiders heel wat inspiratie (materiaal, tips en video's).
- [Materialen van CTO voor basis- en secundair onderwijs](#) voor de opvang van nieuwkomers.
- Specifiek voor Oekraïense kinderen: vanaf 4 mei kunnen Oekraïense en Nederlandstalige kinderen op woensdagnamiddag luisteren naar Radio Kroeto. 'Kroeto' betekent 'cool' in het Oekraïens. De presentatie is een mix van Nederlands en Oekraïens, met een tweetalige host. Kinderen kunnen een liedje aanvragen, een boodschap inspreken voor iemand die ze missen en of zelf een plaat aankondigen op de radio. Meer info op <https://www.radiokroeto.com/>
- Materiaal voor jouw zomerschool van Klascement: <https://www.klascement.net/thema/zomerscholen/>
- [Vertaalfiche van Klasse](#) 'Wat is een zomerschool' (in 10 talen onderaan de pagina).
- [Lesmaterialen](#) voor onderwijs aan Oekraïense vluchtelingen (LOWAN, Ondersteuning Onderwijs Nieuwkomers in Nederland).
- ['Dossier Vluchtelingen Oekraïne'](#) van Docatlas: dit is een complete gids voor leerkrachten. Zij vinden er materialen, tips, tools, websites en apps. Het gaat om NT2-materialen Oekraïens/Russisch - Nederlands, digitale tips, materialen voor onthaal van anderstalige nieuwkomers in de klas, materialen rond traumaverwerking, educatieve materialen rond de oorlog en websites van organisaties die zich bezig houden met Oekraïense vluchtelingen.
- Materialen vzw 'de Rand':
  - ✓ [Speldoos met woordkaartjes vrije tijd](#)
  - ✓ [Speldoos met woordkaartjes voetbal](#)
  - ✓ [Voetbalwoordenboekje Aftrap Nederlands](#)
  - ✓ [Cd's met liedjes voor kinderen](#)
  - ✓ [Om anderstalige nieuwkomers en ouders te laten kennismaken met het Nederlands](#)

Info en tips

- Schoolmakers ondersteunt de Vlaamse zomerscholen. Op de website <https://zomerscholen.schoolmakers.be/> vind je voor organisatoren, coördinatoren, leerkrachten en begeleiders heel wat inspiratie (materiaal, tips en video's)
- [Tips CTO](#) rond welbevinden en taalstimulering.
- [Tips CTO](#) vertaaltools.
- Tips voor een [talige begeleidershouding](#) (vzw 'de Rand).

4. Interessante webinars rond deze thema's

Webinar zomeraanbod jongeren met een vluchtverhaal

- Bataljong i.s.m. andere organisaties
- **Maandag 13 juni** van 13.15 tot 15.15 uur (keuze uit 6 sessies)
- Voor wie? Ambtenaren die instaan voor de organisatie of regie van het zomeraanbod voor kinderen en jongeren met een (Oekraïens) vluchtverhaal.
- Gratis voor leden, inschrijven kan tot uiterlijk donderdag 9 juni om 17u.

Webinarreeks over opvang van mensen uit Oekraïne

- Agentschap Inburgering en Integratie
- Programma:
  - ✓ **maandag 30 mei**: aandacht voor het mentaal welzijn van vluchtelingen
  - ✓ **dinsdag 31 mei**: vragen en verhalen uit de praktijk
  - ✓ **dinsdag 7 juni**: taalverwerving en vrijetijdsparticipatie voor Oekraïense nieuwkomers
  - ✓ **dinsdag 14 juni**: huisvesting van en voor mensen op de vlucht
- Gratis, inschrijven verplicht

Webinar voor begeleiders van zomerscholen: 'Al spelend en in interactie vlot een taal leren'

- Documentatiecentrum Atlas
- Inhoud: Leer taalontwikkeling stimuleren op de zomerschool. Hoe organiseer je een effectief taalbad? Welke materialen kun je daarvoor inzetten?
- Wanneer? **21 juni**, van 13.00 uur tot 16.00 uur
- Voor wie? Begeleiders en coördinatoren van zomerscholen die (zullen) werken met kleuters of kinderen uit de lagere school die recent in ons land zijn aangekomen.
- Gratis, inschrijven verplicht
- Opname achteraf te verkrijgen op vraag

Webinar voor leerkrachten lager onderwijs: Een leerling uit Oekraïne in de klas – tips en tricks

- Documentatiecentrum Atlas
- Inhoud: Heb je voor het eerst een anderstalige nieuwkomer uit Oekraïne in de klas? Tijdens deze vorming verwerf je de 'basis-know-how' voor een goede start met deze leerlingen.
- Wanneer? **20 september**, van 19.00 uur tot 21.00 uur
- Voor wie? Leerkrachten lager onderwijs
- Gratis, inschrijven verplicht

Webinar voor leerkrachten secundair onderwijs: Een leerling uit Oekraïne in de klas - tips en tricks

- Documentatiecentrum Atlas
- Inhoud: Geef je voor het eerst les aan leerlingen uit Oekraïne? Tijdens deze vorming verwerf je de basis knowhow voor een stevige start (in een OKAN-klas).
- Wanneer? **21 september**, van 19.00 uur tot 21.00 uur
- Voor wie? Leerkrachten secundair onderwijs
- Gratis, inschrijven verplicht